Lietas Nr. 13501000214
Lietas arhīva Nr. K04-0021-15/7

SPRIEDUMS
Latvijas Republikas vārdā
Rīgā 2015.gada 12.februārī

Rīgas apgabaltiesas Krimināllietu tiesu kolēģijas tiesnese S.Kalniņa
piedaloties prokuroram A.Punduram,
aizstāvei zvērinātai advokātei A.Riekstiņai
izskatīja atklātā tiesas sēdē Rīgā, Abrenes ielā 3, krimināllietu, kurā
/pers. A/, personas kods /personas kods/, apsūdzēts pēc Latvijas Krimināllkodeksa 59.panta.
Pārbaudot un novērtējot pierādījumus lietā, tiesa

k o n s t a t ē j a:

PSRS Iekšlietu ministrijas Iekšlietu karaspēka Rīgas speciālo uzdevumu milicijas vienības darbinieki izdarīja darbības, kas vērstas uz vardarbīgu Latvijas Republikas valsts varas gāšanu, kā arī citus vardarbīgus nodarījumus, kas kaitē Latvijas Republikas suverenitātei, drošībai vai aizsardzības spējām.

Būdami PSRS IeM Iekšējā karaspēka pakļautībā esošās Rīgas Speciālo uzdevumu milicijas vienības darbinieki un apzinoties, ka izdara darbības, kuru mērķis ir Latvijas Republikas valsts varas gāšana, ar nodomu, ka šo darbību rezultātā tiek nodarīts kaitējums Latvijas Republikas suverenitātei, drošībai, aizsardzības spējām un vēloties to iestāšanos, izmantojot to, ka viņi bija apbruņoti un sagatavoti vardarbīgu akciju izpildīšanai, SUMV darbinieki iesaistījās kopējā sabiedriski politiskā, armijas un bruņotā formējumā, kuru vadīja Latvijas Komunistiskās Partijas Centrālā Komiteja un kura mērķis bija nekonstitucionāli, ar vardarbību gāzt likumīgi ievēlēto Latvijas Republikas parlamentu, valdību un pārņemt varu Latvijas Republikā.

SUMV darbinieki neatzina atjaunoto Latvijas Republikas neatkarību, valsts varas institūcijas un faktiski atradās Latvijas KP CK pakļautībā, kura bija naidīgi noskaņota pret Latvijas Republikas neatkarību. Nolūkā iesaistīties Latvijas Republikas valsts varas vardarbīgā gāšanā, laika periodā no 1991.gada 14.janvāra līdz 1991.gada 21.augustam SUMV darbinieki organizēja, vadīja, kā arī aktīvi personiski piedalījās Latvijas KP CK un augustā arī Baltijas kara apgabala bruņoto komandieru savstarpēji koordinētās bruņotās akcijās pret Latvijas Republikas valsts varas un pārvaldes institūcijām, iestādēm un organizācijām. Šo akciju rezultātā, kad tika pielietota kaujas tehnika, šaujamieroči un spec. līdzekļi, tika ieņemti, izdemolēti Latvijas Republikas valsts varas nodrošināšanai svarīgi objekti, kā rezultātā tika ilgstoši paralizēts to darbs. Tika nošauti, ievainoti un pazemoti, pakļauti nelikumīgai kratīšanai, aizturēšanai, pratināšanai varas pārstāvji, kuri izpildīja savus dienesta pienākumus u.c.-as Latvijas Republikai lojālas personas, kuras pēc savas iniciatīvas aizstāvēja no uzbrukumiem valsts neatkarībai svarīgus objektus. Tika izlaupīts bojāts un iznīcināts sabiedriskais un personiskais īpašums, tika nodarīts būtisks kaitējums Latvijas valsts neatkarībai, kā arī liels materiālais un morālais kaitējums, un konkrēti:

1) 1991.gada 16.janvārī turpinot noziedzīgo darbību valsts un sabiedriskā īpašuma iznīcināšanā ap plkst.11-00 **/pers. A/** un citi SUMV darbinieki, bruņojušies ar pistolēm un automātiem ar automašīnu aizbrauca Rīgā uz Vecmīlgrāvja tiltu, kur draudot ar ieroču pielietošanu, piespieda autovadītājus atstāt automašīnu kabīnes, veica nelikumīgu uz tilta atrodošos pilsoņu un automašīnu kratīšanu un sašāva automašīnu riepas. Cietušajam /pers. I/ SUMV darbinieki ar kulaku iesita pa krūtīm un ar automāta laidni pa muguru, nodarot /pers. I/ fiziskas sāpes.

SUMV noziedzīgās darbības rezultātā Cēsu ATA tika nodarīts materiālais zaudējums 1162,35 rbļ. tā laika cenās, Gulbenes AK-11 par 532,40 rbļ. tā laika cenās un Cēsu rajona Valsts apdrošināšanas inspekcijai par 1948,36 rbļ. tā laika cenās.

2) 1991.gada 16.janvārī ap plkst. 15-40 **/pers. A/** un citi SUMV darbinieki, bruņojušies ar pistolēm un automātiem ar SUMV dienesta automašīnām un bruņutransportieri aizbrauca Rīgā uz Vecmīlgrāvja tiltu.

Uz tilta SUMV darbinieki sāka šaut no automātiem gaisā pāri uz tilta atrodošos cilvēku galvām, bēgošo cilvēku virzienā un pa uz tilta stāvošām automašīnām un tehniku. Aizdzina uz tilta palikušos cilvēkus no automašīnām, pavēlēja nogulties zemē, pielietojot vardarbību pārmeklēja viņus, iznīcinot tiem piederošās gāzmaskas un personiskās mantas. SUMV darbinieki aizdzina projām no tilta visus cilvēkus, apturēja autotransporta kustību pāri Vecmīlgrāvja tiltam, izdemolēja un sašāva pie tilta atrodošās automašīnas.

Pēc tam atjaunojot satiksmi pāri tiltam Vecmīlgrāvja virzienā SUMV darbinieki ar automātiem apšaudīja mikroautobusu „RAF-2203-02" valsts numurs /TL numurs/, kuru vadīja /pers. L/ un kas piederēja Zvejnieku saimniecībai „Auda". Autobusā bez vadītāja atradās /pers. K/ laulātais pāris ar mazbērniem. No šāvieniem mikroautobuss aizdegās. /pers. L/ un /pers. K/ ar mazbērniem izdevās no degošā mikroautobusa izlēkt un aizbēgt, bet mikroautobuss sadega. Mikroautobusa apšaudes laikā tika ievainots automašīnas GAZ-24-10 valsts numurs 5256 LTB vadītājs /pers. M/, kurš no iegūtā ievainojuma mira. SUMV darbinieki sašāva mikroautobusa „Latvija" valsts numurs /TL numurs/ un iznīcināja kolhoza „Ļaudona" darbinieku personiskās mantas, kuras atradās mikroautobusā. Sašāva Madonas rajona kolhozam "Saviena" piederošo autobusu LAZ, valsts numurs /TL numurs/, kolhozam „Piltene" piederošo autobusu LAZ, valsts numurs /TL numurs/. Izsita aizmugurējo un visus kreisās puses stiklus automašīnai M-2137, kura piederēja Valmieras „Lauktehnikai". SUMV darbinieki nelikumīgi piesavinājās un aizbrauca, iepriekš iekraujot tajā cilvēkiem atņemtās gāzmaskas un sanitārās somas, izdevniecībai „Zvaigzne" piederošo automašīnu „Volga, valsts numurs /TL numurs/.

Vienlaikus ar cilvēku un automašīnu apšaudi SUMV darbinieki ar bruņutransportieri sadauzīja un grūda nost pie tilta stāvošās jau iepriekš sabojātās automašīnas.

Cilvēkiem, kuri neizpildīja SUMV darbinieku pavēli gulties uz zemes ar seju dubļos, SUMV darbinieki spēra ar kājām, sita ar automātu laidnēm. Izdarot no automāta septiņus šāvienus pa automašīnas GAZ-5204, valsts numurs /TL numurs/ riepām, apstādināja Rīgas pilsētas Izpildu Komitejas priekšsēdētāja /pers. R/ automašīnu, saplēsa un aizmeta /pers. R/ dienesta apliecību un iespēra ar kāju pa krūti /pers. R/ palīgam /pers. S/.

SUMV darbinieku noziedzīgās darbības rezultātā /pers. M/ tika nodarīts akls šauts galvas ievainojums ar masīvu galvas smadzeņu sasitumu un

sašķaidījumu, ar asinsizplūdumu zem smadzeņu apvalkiem un galvas smadzeņu vēderiņos, t.i., smagi miesas bojājumi, kas bīstami dzīvībai un kuru rezultātā 1991.gada 16.janvārī plkst. 18-50 Rīgas pilsētas 1.klīniskajā slimnīcā iestājās /pers. M/ nāve.

Cietušajam /pers. T/ tika nodarīta slīdoša šaujamieroča brūce labā priekšpleca rajonā, t.i. viegli miesas bojājumi, kas nav izraisījuši īslaicīgu veselības satricinājumu uz laiku, ilgāku par sešām dienām.

Cietušajam /pers. U/ tika nodarīts kreisā ceļa locītavas sasitums ar ceļa locītavas iekšējo saišu sastiepumu, t.i. vidēja smaguma miesas bojājumi, kas izsaukuši ilgstošu veselības satricinājumu uz laiku vairāk par trim nedēļām.

Cietušajam /pers. V/ tika nodarīts sejas sasitums ar sistu caurejošu brūci apakšlūpā, trīs priekšzobu traumatisks zaudējums augšžoklī, augšžokļa alveloārā izauguma atlūzums labās puses pirmajam zobam, t.i. viegli miesas bojājumi, kas izsaukuši nenozīmīgu vispārējo darba spēju zaudējumu.

Cietušajiem /pers. Z/, /pers. A0/, /pers. AA/, /pers. R/, /pers. AB/, /pers. AC/, /pers. AD/, /pers. AE/, /pers. AF/ un /pers. AG/ tika nodarītas fiziskas sāpes un morāls kaitējums.

SUMV darbinieku noziedzīgās darbības rezultātā tika nodarīts materiālais zaudējums Zvejnieku saimniecībai „Auda" par 21 718,10-rbļ, Madonas rajona saimniecībai „Ļaudona" par 3 120,20-rbļ, Madonas rajona kopsaimniecībai „Sāviena" par 784,97-rbļ, Latvijas Republikas IeM Celtniecības pārvaldei par 209,20-rbļ tā laika cenās.

Uzbrukuma rezultātā cietušajiem /pers. L/ tika nodarīts materiālais zaudējums par 2 054,70-rbļ, /pers. T/ par 530,-rbļ, /pers. AJ/ par 331,-rbļ, /pers. AK/ par 275,-rbļ, /pers. AL/ par 150,-rbļ, /pers. AM/ par 103,-rbļ, /pers. AN/ par 100,-rbļ, /pers. AO/ par 80,-rbļ, /pers. AP/ par 62,-rbļ, /pers. AR/ par 55,-rbļ, /pers. AS/ par 55,-rbļ, /pers. AT/ par 62,-rbļ, /pers. AU/ par 51,-rbļ, /pers. AV/ par 30,-rbļ, /pers. AZ/ par 20,-rbļ, /pers. B0/ par 3,-rbļ tā laika cenās.

3) Turpinot darbības, kuru mērķis ir Latvijas Republikas valsts varas vardarbīga gāšana, SUMV darbinieki 1991.gada 20.janvārī izdarīja bruņotu uzbrukumu Latvijas Republikas Iekšlietu ministrijai Rīgā, Raiņa bulvārī 6. Nolūkā sagraut vienīgo Latvijas Republikai uzticīgo, likumīgi izveidoto bruņoto formējumu, lai tādējādi nodrošinātu varas pārņemšanu, 1991.gada 20.janvārī pēc plkst. 21-09 SUMV darbinieki /pers. BB/, /pers. BC/, /pers. BD/, /pers. BE/, /pers. BF/, /pers. BG/, /pers. BH/, /pers. BI/, **/pers. A/** un citi, lietojot šaujamieročus, iebruka ministrijas ēkā un pārņēma to savā kontrolē.

Šī uzbrukuma laikā tika nogalināti milicijas darbinieki, civilpersonas, kā arī nodarīti dažādas pakāpes smaguma miesas bojājumi vairākiem milicijas darbiniekiem un civilpersonām, kuri piedalījās ministrijas aizsargāšanā.

SUMV darbinieku noziedzīgās darbības rezultātā /pers. BJ/ tika nodarīts caurejošs šauts lodes radīts krūšu kurvja ievainojums ar iekšējo orgānu (plaušas, trahejas), lielo asinsvadu (kreisās zematslēgas artērija) bojājumiem, kas izraisīja iekšējo un ārējo asiņošanu, iekšējo orgānu mazasinību, t.i. smagi miesas bojājumi, kas izsauca cietušā /pers. BJ/ nāvi. Bez tam /pers. BJ/ konstatēts nobrāzums krūšu kurvja mugurējā virsmā, labā pusē un nobrāzumi kreisā apakšstilba rajonā, t.i. viegli miesas bojājumi, kas nav izsaukuši īslaicīgu veselības satricinājumu.

SUMV darbinieku noziedzīgās darbības rezultātā /pers. BK/ tika nodarīts akls šauts krūšu kurvja un vēdera ievainojums ar krūšu kurvja sānu un labā pusē mīksto audu 8. ribas labās plaušas diafragmas, aknu, labās nieres, ceturtā joslas skriemeļa sānu izauguma labā pusē bojājumiem, kas izraisīja iekšējo asiņošanu (aptuveni 2000 ml) un sarežģījās ar toksikoseptisku stāvokli, t.i. smagi miesas bojājumi, kā rezultātā iestājās cietušā /pers. BK/ nāve.

SUMV darbinieku noziedzīgās darbības rezultātā /pers. BL/ tika nodarīts akls šauts lodes radīts vēdera ievainojums ar aknu, apakšējās dobās vēnas, vēdera aortas, divpadsmitpirkstu zarnas, kuņģa, tievo zarnu bojājumiem ar akūtu iekšējo asiņošanu (asiņošana vēdera dobumā), t.i. smagi miesas bojājumi, kā rezultātā iestājās cietušā /pers. BL/ nāve.

SUMV darbinieku noziedzīgās darbības rezultātā /pers. BM/ tika nodarīta šauta galvas trauma- caurejošs lodes radīts šauts ievainojums ar daudziem galvaskausa velves un pamatnes kaulu, sejas kaulu bojājumiem, galvas smadzeņu sašķaidījumu, t.i., smagi miesas bojājumi, kuru rezultātā iestājās cietušā /pers. BM/ nāve.

SUMV darbinieku noziedzīgās darbības rezultātā /pers. BN/ tika nodarīts caurejošs šauts ievainojums, ieejošs muguras smadzeņu kanāla ar muguras smadzeņu bojājumu kakla apakšējo un krūšu daļas augšējo skriemeļu līmenī, t.i. smagi miesas bojājumi, kā rezultātā iestājās cietušā /pers. BN/ nāve.

Cietušajam /pers. BO/ tika nodarīts labā apakšstilba pēdas locītavas saišu sastiepums, t.i. viegli miesas bojājumi, kas nav izraisījuši īslaicīgu veselības satricinājumu uz laiku virs sešām dienām.

Cietušajam /pers. BP/ tika nodarīta šauta caururbjoša brūce labajā apakšstilbā ar mīksto audu bojājumu, divas šautas caururbjošas brūces kreisajā apakšstilbā ar vaļēju šķembainu mazā liela kaula lūzumu, t.i. vidēja smaguma miesas bojājumi, kas izraisījuši ilgstošu veselības traucējumu uz laiku virs 21. dienām.

Cietušajam /pers. BR/ tika nodarīts nobrāzums uz vēdera priekšējās virsmas, augšējās 1/3, t.i. viegli miesas bojājumi, kas nav izraisījuši īslaicīgu veselības traucējumu uz laiku virs sešām dienām. /pers. BR/ konstatētā barotrauma komplicējusies ar labās vidusauss iekaisumu, kura varēja rasties 1991.gada 20.janvārī un pēc sava rakstura pieskaitāma viegliem miesas bojājumiem, kas izraisījuši īslaicīgu veselības traucējumu uz laiku virs sešām dienām, bet ne ilgāk par 21 dienu.

Cietušajam /pers. BS/ tika nodarīts akls, šauts ložu izraisīts ievainojums labā augšstilbā augšējā 1/3 ar augšstilba artērijas bojājumu, t.i. smagi miesas bojājumi, kas bīstami cietušā dzīvībai.

Cietušajam /pers. BT/ tika nodarīta sisti plēsta brūce galvas smadzeņu daļā, t.i. viegli miesas bojājumi, kas izraisījuši īslaicīgus veselības traucējumus uz laiku virs sešām dienām, bet ne ilgāk kā 21 dienu.

Cietušajam /pers. BU/ tika nodarīts krūšu kurvja sasitums, t.i., viegli miesas bojājumi, kas nav izraisījuši īslaicīgus veselības traucējumus uz laiku virs sešām dienām.

Cietušajam /pers. BV/ tika nodarīts šauts caururbjošs ievainojums galvas matainajā daļā, t.i. viegli miesas bojājumi, kas izraisījuši īslaicīgus veselības traucējumus uz laiku virs sešām dienām, bet ne ilgāk par 21 dienu.

Cietušajam /pers. BZ/ tika nodarīts šauts akls ložu izraisīts ievainojums vēdera priekšējā sienā, ieejošs vēderplēves dobumā ar šķērszarnas aizkuņģa dziedzera galviņas bojājumiem un plašu hematomu aizvēderplēves telpā, šauts tangensiāls ložu izraisīts ievainojums vēderā, šauts caururbjošs lodes izraisošs mīksto audu bojājums kreisajā augšstilbā, t.i., smagi miesas bojājumi, kas bīstami dzīvībai.

Cietušajam /pers. C0/ tika nodarīts šauts caururbjošs lodes izraisīts ievainojums krūškurvja kreisajā pusē mīkstajos audos, sēžas mīkstajos audos labajā pusē, caururbjošs šauts lodes izraisīts ievainojums kreisajā pēdā ar papēža kaula bojājumu, t.i. vidēja smaguma miesas bojājumi, kas izraisījuši ilgstošu veselības traucējumus uz laiku virs 21 dienas.

Cietušajam /pers. CA/ tika nodarīta sista brūce kreisā apakšstilbā, t.i., viegli miesas bojājumi, kas nav izraisījuši īslaicīgus veselības traucējumus uz laiku virs sešām dienām.

Cietušajam /pers. CB/ tika nodarīta caurejoša mīksto audu šauta brūce kreisā ceļa locītavas apvidū, kura neieiet kreisā ceļa locītavas dobumā, t.i. viegli miesas bojājumi ar īslaicīgu veselības satricinājumu uz laiku no sešām līdz 21 dienai.

Cietušajam /pers. CC/, /pers. CD/ SUMV darbinieku noziedzīgās darbības rezultātā tika nodarītas fiziskas sāpes, bet cietušajam /pers. CF/ morāls kaitējums.

Bez tam, bruņotā uzbrukuma laikā no Iekšlietu ministrijas tika nolaupīti 16 automāti „AKS-74" un „AK-74", 7 pistoles „PM", 240 gb. 7,62 mm kalibra patronas, 30 automātu patronu aptveres, 1770 gb. 5,45 mm kalibra patronas, 11 pistoļu patronu aptveres, 3723 gb. 9 mm kalibra patronas, 12 bruņu vestes, 7 aizsargķiveres par kopējo vērtību 22 776,-rbļ tā laika cenās, kā arī 3 raidstacijas „Viola-N" par kopējo vērtību 300,-rbļ tā laika cenās. Bruņotā uzbrukuma laikā Iekšlietu ministrijai tās ēkas apšaudes rezultātā ministrijas ēkai un telpām tika nodarīti zaudējumi par kopējo vērtību 35 901,-rbļ, bojāta ministrijas autobāzei piederošā automašīna „VAZ-21063" Nr. /TL numurs/ nodarot zaudējumus 198,47 rbļ. apmērā, bet pavisam Iekšlietu ministrijai tika nodarīti zaudējumi par kopējo summu 61 875 rbļ. tā laika cenās. Bez tam šī bruņotā uzbrukuma laikā SUMV darbinieki ielauzās Latvijas Republikas Arhitektūras un celtniecības ministrijas telpās, nodarot zaudējumus par kopējo summu 2818,-rbļ, tā laika cenās, viesnīcas „Rīdzene" ēkai apšaudes rezultātā tika nodarīti zaudējumi 5097,70-rbļ apmērā tā laika cenās, Latvijas Valdības administrācijas autobāzei, sakarā ar automašīnas „GAZ-2410" Nr./TL numurs/ iznīcināšanu apšaudes laikā, nodarīti zaudējumi 2029,18-rbļ tā laika cenās, bet Latvijas Republikas Augstākās Padomes Prezidijam, sakarā ar šajā mašīnā atrodošās radiotelefona stacijas „Altaj" iznīcināšanu, zaudējumi 930,-rbļ. tā laika cenās. Bez tam uzbrukuma laikā Iekšlietu ministrijai SUMV darbinieki nodarīja zaudējumus arī Latvijas PSR Kara komisariāta ēkai par kopējo summu 2950,- tā laika cenās un ZRA „Resurss" par 16,65 rbļ. tā laika cenās, bet pavisam, citām iestādēm un organizācijām šī uzbrukuma laikā tika nodarīti zaudējumi par kopējo summu 13 841,53 rbļ. tā laika cenās. Dezorganizējuši Iekšlietu ministrijas darbu, izlaupījuši tajā atrodošos ieročus un nodemonstrējuši sava bruņotā spēka pārākumu, SUMV darbinieki ministrijas ēku atstāja, devās uz LKP ēku Rīgā, Elizabetes ielā 2a, no kurienes šajā pat naktī atgriezās savā bāzē Rīgā, Atlantijas ielā 51a.

4) 1991.gada 23.maijā SUMV darbinieki izdarīja bruņotu uzbrukumu Latvijas Republikas Muitas departamenta muitas kontrolpostenim "Smeļino", kurš atrodas Daugavpils rajonā uz ceļa Daugavpils-Zarasai pie robežas ar Lietuvas Republiku. Ap plkst. 7:30 SUMV darbinieki /pers. CP/, /pers. BH/, /pers. CR/, /pers. CS/, **/pers. A/** un /pers. CT/, bruņojušies ar automātiem piebrauca pie muitas kontrolposteņa, kur dežūrēja muitas kontrolieri /pers. CU/, /pers. CV/ un /pers. CZ/. Iegājuši muitas kontrolposteņa telpās SUMV darbinieki, pavērsuši pret muitas kontrolieriem automātus, pavēlēja tiem nostāties ar paceltām rokām pie sienas, pārmeklēja kabatas un atņēma dienesta apliecības, iesita /pers. CV/ ar dūri pa labo sānu un /pers. CU/ pa galvu un ķermeni, nodarot /pers. CV/ un /pers. CU/ fiziskas sāpes. Pēc tam SUMV darbinieki izdemolēja muitas kontrolposteņa telpas-sadauzīja mēbeles, telefonu un rāciju, izdzina muitas kontrolierus no telpas, aizdedzināja muitas kontrolposteņa vagoniņu un aizbrauca.

SUMV darbinieku noziedzīgās darbības rezultātā Latvijas Republikas Muitas departamenta Daugavpils rajona muitas kontrolpunktam "Smeļino" tika nodarīts materiālais zaudējums par kopējo summu 19680,00 rbļ. tā laika cenās.

5) 1991.gada 28.jūlijā SUMV darbinieki izdarīja bruņotu uzbrukumu Latvijas Republikas Muitas departamenta muitas kontrolpostenim, kurš atrodas Bauskas rajona Grenstāles pagastā pie robežas ar Lietuvas Republiku. Ap plkst. 1:20 SUMV darbinieki /pers. CP/, /pers. D0/, /pers. DA/, **/pers. A/**, /pers. DB/ un /pers. DC/, bruņojušies ar automātiem, piebrauca pie Grenstāles muitas kontrolposteņa, kur dežūrēja muitas kontrolieri /pers. DD/, /pers. DE/, /pers. DF/ un Bauskas milicijas VAI darbinieki /pers. DG/ un /pers. DH/. SUMV darbinieki piekāva muitas kontrolieri /pers. DE/ un milicijas darbiniekus /pers. DG/ un /pers. DH/, nodarot viņiem fiziskas sāpes. Pēc tam SUMV darbinieki izdemolēja muitas kontrolposteņa Grenstāle muitas vagoniņu, aizdedzināja to, iesēdās automašīnā un aizbrauca.

SUMV darbinieku noziedzīgās darbības rezultātā Latvijas Republikas Muitas departamentam tika nodarīts materiālais zaudējums par kopējo summu 8865,20 rbļ. tā laika cenās.

Ar šādām darbībām /pers. A/ izdarīja Latvijas KK 59.pantā paredzēto noziedzīgo nodarījumu.

Apsūdzētais **/pers. A/** uz tiesas sēdi neieradās atkārtoti. Lietā ir ziņas no Valsts policijas Rīgas reģiona pārvaldes Kriminālpolicijas pārvaldes, ka /pers. A/ meklēšana tika pārtraukta 02.01.2002., meklēšanas lietas pārtraukšanas iemesls-līķa atrašana ar vardarbīgas nāves pazīmēm (101.sējums lietas 90.lapa). No ziņojuma no Rīgas pilsētas dzimtsarakstu nodaļas redzams, ka nav ziņu par /pers. A/ miršanas faktu (101.sējums lietas 91.lapa). Lietā ir ziņas, ka Valsts policijas Rīgas reģiona pārvaldes Kriminālpolicijas pārvaldes 1.biroja 2.nodaļas lietvedībā atrodas /pers. A/ meklēšanas lieta, ierosināta 17.04.2014. (101.sējums lietas 104.-105., 107.lapa). No Valsts policijas Rīgas reģiona pārvaldes Kriminālpolicijas pārvaldes 2014.gada 21.novembra paziņojuma izriet, ka /pers. A/ atrašanās vieta nav zināma (102.sējuma lietas 184.lapa).

Ņemot vērā augstāk minēto un to, ka apsūdzētajam /pers. A/ ir zināma viņam celtā apsūdzība, ir saņēmis apsūdzības rakstu (88.sējuma lietas 34.lapa), krimināllieta pret apsūdzēto /pers. A/ ir iztiesājama viņa prombūtnē, saskaņā ar Kriminālprocesa likuma 465.pantu.

Neskatoties uz to, ka apsūdzētais **/pers. A/** pirmstiesas izmeklēšanas laikā savu vainu viņam celtajā apsūdzībā nav atzinis, viņa vaina ir pierādīta:

1.epizode

- ar cietušā /pers. DI/ liecībām, ka viņus izsauca uz Vecmīlgrāvi. Viņš bija automašīnas vadītājs. Pie tilta stāvēja omoniešu mašīnas un viņu mašīnu pārbaudīja omonieši. Nezina, kādas tiesības omoniešiem bija viņus pārbaudīt. Omonietis prasīja viņam, vai viņam ir ierocis un izsita viņam no rokas dienesta ieroci un atņēma to. Omonieši atņēma ieročus un palaida viņus vaļā. Neatceras, ko ir atpazinis, /pers. A/ viņam neko neizsaka;

- ar cietušā /pers. T/ liecībām, nolasītām tiesas sēdē saskaņā ar Kriminālprocesa likuma (turpmāk-KPL) 501.panta 3.punktu, ka 1991.gada 16.janvārī ap pulksten 10:00-11:00 notika "Dinamo" hokeja komandas spēles translācija no Maskavas. Garām brauca dzeltenas krāsas automašīna UAZ-452, kurā sēdēja 5-7 zaldāti "melno berešu" formā, viņi brauca Vecmīlgrāvja tilta virzienā. UAZ apstājās, pie viņu mašīnas pienāca 2-3 "melnās beretes", atrāva viņa mašīnas durvis, pavēlēja 2 minūšu laikā aizvākties no tilta. Viņš aiztaisīja durvis. Viens no "beretēm" sāka šaut pa viņa mašīnu ar kalašņikova automātu, sašāva viņa mašīnu. Pēc tā uzbrucēji iekāpa mašīnā UAZ un, prombraucot uz Vecmīlgrāvi, nobļāvās krievu valodā, ka viņus nošaus šodien kā suņus (9.sējuma lietas 37.-40.lapa);

- ar 1994.gada 15.jūnija uzzīmēšanas protokola pēc videoierakstiem, kur cietušais /pers. T/ atpazina /pers. A/ kā vienu no uzbrucējiem (13.sējuma lietas 79.-80.lapa);

- ar liecinieka /pers. CT/ liecībām, ka viņš ir dienējis OMON no 1990.-1994.gadam. /pers. A/ bija vadā, bet viņi bija dažādās ekipāžās. Neatceras, vai /pers. A/ piedalījās Vecmīlgrāvja tilta epizodē. /pers. A/ bija šoferis;

- ar liecinieka /pers. BB/ liecībām, ka ir bijis omoniešu vienībā. Neatceras, kurā vadā bija /pers. A/. 1991.gada 16.janvāra epizodē brauca viņš, /pers. DK/, vai /pers. A/ bija, nezina. Viņu vads piebrauca pie Vecmīlgrāvja tilta un otrais vads piebrauca pie tilta, sāka šaut pa riepām. Nevar pateikt, vai bija /pers. A/;

- ar liecinieka /pers. BC/ liecībām, ka viņš ir bijis OMON vienībā. /pers. A/ dienēja kopā ar viņu. Viņš bija trešajā vadā kopā ar /pers. A/. Viņš nebija epizodē uz Vecmīlgrāvja tilta, uz Vecmīlgrāvja tilta bija cits vads. Vada komandieris bija /pers. DL/. Vadā bija /pers. DK/, /pers. PP/. /pers. DM/ vadā nebija. /pers. DN/ zina pēc uzvārda, bet neatceras. /pers. BE/ neatceras. Nezina, vai /pers. A/ bija uz Vecmīlgrāvja tilta;

- ar liecinieka /pers. DN/ liecībām, nolasītām tiesas sēdē saskaņā ar KPL 501.panta 3.punktu, ka viņš kopā ar SUMV darbiniekiem vairākas reizes izbrauca uz Vecmīlgrāvja un Brasas tiltiem. Uzbrukumus vadīja /pers. DK/ un /pers. ZA/. Atrodoties uz viena no tiltiem, viņš ar automātu šāva pa automašīnu riepām un aizdedzināja divas uz tilta stāvošas automašīnas. Braucot izdarīt uzbrukumus, SUMV darbinieki ņēma līdzi ar benzīnu pildītas pudeles (82.sējuma lietas 20.-21.lapa);

- ar apsūdzētā /pers. A/ pirmstiesas izmeklēšanas laikā sniegtām liecībām, nolasītām tiesas sēdē saskaņā ar KPL 501.panta 3.punktu, ka viņš

kopā ar SUMV darbiniekiem izbrauca uz Vecmīlgrāvja tiltu vienu reizi 1991.gada 16.janvārī plkst.15:40, kad tika nošauts /pers. M/, bet uzbrukumā uz Vecmīlgrāvja tilta plkst.11:00 viņš nepiedalījās (80.sējuma lietas 241.lapa);

un citiem krimināllietas materiāliem to kopumā un sakarībā.

2.epizode

- ar cietušās /pers. AC/ liecībām, ka tajā dienā, pēcpusdienā, viņa ar meitu gāja uz Vecmīlgrāvja tiltu. Tur bija šoferi un citi cilvēki. Pēkšņi atskanēja troksnis un uz tiltu uzbrauca OMON vienība. Zinot, kas viņi bija un to, ka no rīti OMON lika cilvēkiem gulties uz zemes, tad ātri viens vīrietis lika viņām iekāpt autobusā un nogulties uz zemes. Tajā brīdī piebrauca OMON un lika visiem nogulties, tad ar automātiem OMON apšāva autobusu. Viens no OMON iekāpa autobusā, ieraudzīja, ka viņas ir tur nogūlušās, pēc tam viņas izveda ārā. Viņas necieta, kad gulēja autobusā uz grīdas un pa to tika šauts. Viņai tikai saplēsa termosu. Viņa nevienu nevarēja atpazīt;

- ar cietušā /pers. T/ liecībām, nolasītām tiesas sēdē saskaņā ar KPL 501.panta 3.punktu, ka 1991.gada 16.janvārī ap pulksten 16:00, kad visi sildījās pie ugunskuriem, atbrauca ar trijām mašīnām, divas bija UAZ un mikroautobuss "Lavija" 15-20 omonieši. Izlēca no savām mašīnām un sāka šaut ar kalašņikova automātiem pa viņu mašīnām. Pēc tam sāka šaut cilvēku virzienā virs galvām un zem kājām. Viņi ap 35-50 cilvēki sāka virzīties dzelzceļa virzienā. 10-15 cilvēki pārlīda pāri dzelzceļa uzbērumam. Gāja elektrovilciens. OMON šāva viņu virzienā zem ejoša vilciena. Viņš kopā ar citiem cilvēkiem uzkāpa uz jaunceltnes 5-6 stāva un skatījās no turienes, kā "melnās beretes" jeb OMON šāva cilvēku virzienā, kuri atkāpās pilsētas virzienā. Pēc tam OMON stūma ar transportieri nost no ceļa tur atstātās mašīnas. Viņa mašīna tika bojāta, bet ir remontējama. Viņam tika ievainota roka (9.sējuma lietas 37.-40., 41.-42.lapa);

- ar cietušā /pers. R/ liecībām, nolasītām tiesas sēdē saskaņā ar KPL 501.panta 3.punktu, ka 1991.gada 16.janvārī, kad viņš atradies uz Vecmīlgrāvja tilta, SUMV darbinieki aizturējuši viņa dienesta automašīnu, pavēlējuši viņa šoferim un vietniekam gulties uz zemes, saplēsuši viņa dienesta apliecību, iespēruši ar kāju viņa vietniekam, šāvuši uz cilvēkiem, kuri atradušies uz tilta (9.sējuma lietas 106.-109.lapa);

- ar cietušā /pers. S/ liecībām, nolasītām tiesas sēdē saskaņā ar KPL 501.panta 3.punktu, kuras ir analoģiskas cietušā /pers. R/ liecībām (9.sējuma lietas 111.-114.lapa);

- ar cietušā /pers. AV/ liecībām, nolasītām tiesas sēdē saskaņā ar KPL 501.panta 3.punktu, ka 1991.gada 16.janvārī viņš ir atradies uz Vecmīlgrāvja tilta. Ap plkst.16:00 uz tilta parādījās viens bobiks, no tā izkāpa viens omonietis un sāka dzīt visus cilvēkus, kas atradās uz tilta, uz leju. Bobiks ar pārējiem omoniešiem nobrauca no tilta, no tā izkāpa kādi 6 omonieši un tūlīt sāka šaut uz cilvēku galvām un kliegt, lai guļas zemē. Viņu autobusam bija sašautas šofera durvis, izšauts stikls, izdemolēta šofera kabīne un sadauzīts viņa radioaparāts „Selga" 30 rbļ. vērtībā. Viņam omonietis norāva no pleca gāzmasku un ar laidni iesita pa kaklu, nodarot fiziskas sāpes (9.sējuma lietas 259.-262.lapa);

- ar cietušo /pers. AG/, /pers. Z/, /pers. AA/, /pers. A0/ liecībām, nolasītām tiesas sēdē saskaņā ar KPL 501.panta 3.punktu, ka 1991.gada 16.janvārī, kad viņi atradušies uz Vecmīlgrāvja tilta, atbraukuši SUMV darbinieki, kuri pavēlējuši cilvēkiem izkāpt no automašīnām, gulties uz zemes, šāvuši ar automātiem pāri cilvēku galvām un pa automašīnām (9.sējuma lietas 96.-98., 159.-163., 235.-257., 225.-230.lapa);

- ar cietušā /pers. V/ liecībām, nolasītām tiesas sēdē saskaņā ar KPL 501.panta 3.punktu, ka 1991.gada 16.janvārī, kad viņš atradies uz Vecmīlgrāvja tilta, atbraukuši SUMV darbinieki, kuri šāvuši ar automātiem, pavēlējuši cilvēkiem gulties uz zemes un viens no viņiem ar kulaku iesitis viņam pa seju (9.sējuma lietas 180.-183.lapa);

- ar cietušā /pers. U/ liecībām, nolasītām tiesas sēdē saskaņā ar KPL 501.panta 3.punktu, ka 1991.gada 16.janvārī, kad viņš atradies uz Vecmīlgrāvja tilta, atbraukuši SUMV darbinieki, kuri ar automātiem šāvuši pāri cilvēku galvām, pavēlējuši cilvēkiem gulties zemē. SUMV darbinieks iespēra viņam pa ceļgalu, satvēra aiz pleca un nogrūda zemē. Viņš piecēlies un sācis skriet projām, SUMV darbinieki šāvuši uz viņu, notvēruši, ievilkuši automašīnā un aizveduši uz Berģiem, kur palaiduši brīvībā (9.sējuma lietas 174.-177.lapa);

- ar cietušās /pers. AD/ liecībām, nolasītām tiesas sēdē saskaņā ar Kriminālprocesa likuma 501.panta 3.punktu, ka 1991.gada 16.janvārī uz Vecmīlgrāvja tilta tika sašauts viņas dēls /pers. M/ (9.sējuma lietas 3.-4.lapa);

- ar liecinieka /pers. DT/ liecībām, ka dežurējuši uz Vecmīlgrāvja tilta. Gar tiltu bija sastājušās smagās automašīnas. Garām brauca milicijas ekipāžas, kuras sašāva riepas un aizbrauca. Viņi gāja nomainīt riepas. Omonieši atgriezās un teica, ka atkal sašaus riepas. Tad pēcpusdienā no vairākām mašīnām izleca ārā omonieši, noguldīja viņus zemē un atkal sāka šaut pa mašīnām. Autobusam izsita logus un sašāva, mikroautobusu izdemolēja. Tad nāca krēsla, viņus piecēla kājās un lika iet projām no tilta. Neatceras, vai tie paši cilvēki, kas bija no rīta vai bija arī vakarā. Viņiem omonieši lika nogulties uz zemes pēcpusdienā. Apstiprināja, ka 1992.gada 23.marta uzzīmēšanas protokolā pēc videoierakstiem ir atpazinis apsūdzēto /pers. A/ kā personu, kura piedalījās uzbrukumā uz Vecmīlgrāvja tilta (13.sējuma lietas 35.-36.lapa);

- ar liecinieka /pers. DU/ liecībām, nolasītām tiesas sēdē saskaņā ar KPL 501.panta 3.punktu, par SUMV darbinieku noziedzīgo darbību uzbrukumu cilvēkiem uz Vecmīlgrāvja tilta 1991.gada 16.janvārī plkst.15:40 (12.sējuma lietas 257.-260.lapa);

- ar liecinieka /pers. DV/ liecībām uzzīmēšanas protokolā, nolasītām tiesas sēdē saskaņā ar KPL 501.panta 3.punktu, ka uzbrukuma laikā Vecmīlgrāvja tiltam /pers. BI/ bija saķēris vienu no smago automašīnu šoferiem un iespēris viņam ar kāju pa krūtīm, un /pers. DN/ dzinies pakaļ cilvēkiem un šāvis ar automātu, un /pers. CT/ ķēris cilvēkus un pavēlējies viņiem gulties zemē (10.sējuma lietas 170.-171.lapa);

- ar liecinieka /pers. BG/ liecībām, ka ir dienējis kopā ar /pers. A/. Tagad neatceras, vai bijuši vienā vadā. Neatceras, vai 1991.gada 16.janvārī /pers. A/ bija uz tilta. /pers. A/ darbības nav redzējis. /pers. A/ bija šoferis. Uz Vecmīlgrāvja tilta aizbraukuši un tur notika šaušana. Tur bija sašauta Volga, mikroautobusu neatceras. Pie sašautās Volgas pat piegājuši, neatceras, vai tur bija šoferis. Neatceras, kas deva pavēli, iespējams komandieris. Viņš pildīja pavēles, jo bija dienestā, neinteresējās, kur brauca. Kas konkrēti bija jādara viņš nezināja, viņi vienmēr brauca bruņojušies;

- ar liecinieka /pers. BB/ liecībām, ka epizodi, kad aizdegās mikroautobuss Latvija, neatceras. Nezina, vai šajā epizodē bija /pers. A/;

- ar liecinieka /pers. CT/ liecībām, ka neatceras, vai /pers. A/ piedalījās Vecmīlgrāvja tilta epizodē plkst.15:40. /pers. A/ viņa ekipāžā nebija;

- ar apsūdzētā /pers. A/ pirmstiesas izmeklēšanas laikā sniegtām liecībām, nolasītām tiesas sēdē saskaņā ar KPL 501.panta 3.punktu, ka 1991.gada 16.janvārī viņš uz Vecmīlgrāvja tilta šāva ar automātu pa mikroautobusu "Latvija", kurā bez vadītāja atradās vīrietis un sieviete (12.sējuma lietas 312.-314.lapa). Kā arī, ka viņš kopā ar citiem SUMV darbiniekiem izbrauca uz Vecmīlgrāvja tilta un saņēma komandiera pavēli aizturēt mikroautobusu "Latvija". Kad parādījās mikroautobuss "Latvija", Laktionovs ar automātu izšāva gaisā un pavēlēja apstāties. Mikroautobuss turpināja kustību pilsētas virzienā. SUMV darbinieki ar automātiem šāva pa autobusu. Viņš piebrauca pie degoša autobusa un redzēja, ka tajā neviena nav. Braucot atpakaļ uz tiltu, viņš ievēroja degošu automašīnu "Volga", kurā atradās ievainots vīrietis (80.sējuma lietas 241.-242.lapa);

- ar tiesu medicīniskajās ekspertīzēs konstatētajiem miesas bojājumiem cietušajiem /pers. T/, /pers. U/, /pers. V/, /pers. M/ (11.sējuma lietas 196.-198., 223., 225., 132.-139.lapa);

- ar izdarītajiem notikumu vietas apskates protokoliem, kuras laikā konstatēts SUMV darbinieku uz Vecmīlgrāvja tilta sašauto automašīnu bojājumi (8.sējuma lietas 110.-171.lapa);

- SUMV darbinieku noziedzīgās darbības rezultātā tika nodarīts materiālais zaudējums z/s "Auda" par 21 718,10 rbļ., Madonas rajona saimniecībai "Ļaudona" par 3120,20 rbļ., Madonas rajona kopsaimniecībai "Sāviena" par 784,97 rbļ., LR IeM Celtniecības pārvaldei par 209,20 rbļ.

(11.sējuma lietas 51., 59., 96., 97.lapa);

un citiem krimināllietas materiāliem to kopumā un sakarībā.

3.epizode

- ar cietušā /pers. CC/ liecībām, ka tas bija 20.janvāris. Atbrauca no Bauskas nodaļas milicijas darbinieki, kuri viņu ar /pers. OB/ nomainīja plkst.21:00, līdz plkst.21:00 viss bija mierīgi, ik pa laikam nobrauca kāds omonietis. Viņi ar kolēģi nepaspēja nokāpt lejā, kad omonieši pabrauca garām un iebrauca pie Rīdzenes. Automašīna Vaziks nostājās pretī un atklāja uguni, pieskrēja klāt divi omonieši, viens viņam iesita pa seju, muguru, kā rezultātā viņš saliecās, tai brīdi no otras puses sāka šaut, viņi bija starp ugunīm. Omons atkāpās līdz kāpnēm lejā un turpināja šaut. Nākamais etaps bija, kad omonieši izkāpa no automašīnas Ural, omonieši tur bija pieci, seši, kas izkāpa no automašīnas, galvā viņiem bija beretes, nākamais etaps bija, kad omonieši viņus lika pie sienas un gribēja nošaut, viņi nepakļāvušies. Apšaude turpinājās stundu, apšaude notika arī ar ložmetēju, jo to varēja saprast pēc skaņas, omonieši ar to šāva no piektā stāva, cik atceras. /pers. LK/ nošāva no piektā stāva. Pēc kāda laika sadzirdējis kliedzienus, ka kāds no viņējiem ir sašauts, mēģināja runāt ar omonu, bet viņam lika iekāpt automašīnā Vaz. Pēc brīža iestājās klusums, viņš piegāja pie omoniešiem un palūdzu iznest ārā ievainotos cilvēkus. Iegājis caurlaides telpā, tur viss bija sašauts, ieraudzīju /pers. DZ/, viņam bija sašauta kāja, iznesis viņu ārā. Vēl ik pa brītiņam bija apšaudes vilnis, jo apšaude līdz galam vēl nebija beigusies, no dzelzceļa stacijas nāca kaujinieki un šāva gaisā. Tad viņš ar /pers. OB/ aiznesa /pers. DZ/ uz ātrās palīdzības mašīnu, atnāca atpakaļ, lai atrastu vēl kādu no savējiem, kuriem nepieciešama palīdzība, bet nevienu vairs nesastapa, pēc tam viņi gāja prom no turienes. Viņam atņēma automātu uzreiz, viņš pat nepaspēja pārlādēt, otrs pa seju iesita un atņēma. Viņš palika kāpnēs, visu laiku bija starp ugunīm, pēc tam pārvācās lejā, viņu puiši omoniešiem šāva pretī. To omonieti, kurš viņam iesita un atņēma ieroci viņš atceras. Viņš neatpazina /pers. A/, jo viņi toreiz bija maskās, ja nu kāds noņēma masku, tad varēja atpazīt. Bija omonieši, kuri bija paslēpušies aiz kokiem, gan parkā, gan pie ceļa, ja skatās no ministrijas puses. Neuztur kaitējuma kompensāciju;

- ar cietušā /pers. EA/ liecībām, ka 1991.gada 20.janvārī viņš brauca uz Raiņa bulvāri, jo gribējis tikties ar draugu. Piebrauca pie pieturas un redzēja, ka ar automātiem rokās stāv omonieši. Ātri apgriezās un juta, ka ir sašauta kāja. Ar sašautām riepām braucis uz mājām, kaimiņi palīdzēja viņu aizvest uz mājām. Viņam tika nodarīti miesas bojājumi. No viņa izvilka vienu lodi, otra lode vēl līdz šim ir iekšā. Neatceras, kas uz viņu šāva, bija tumšs. Viņaprāt, tie bija omonieši, jo bija formās. Kas konkrēti šāva nezina, seju neredzēja;

- ar cietušā /pers. BZ/ liecībām, nolasītām tiesas sēdē saskaņā ar KPL 501.panta 3.punktu, ka 1991.gada 20.janvāra vakarā viņš gāja pa Raiņa bulvāri virzienā no Rīgas dzelzceļa stacijas uz Valdemāra ielas pusi. Kad viņš atradies pie Iekšlietu ministrijas ēkas, viņš redzējis SUMV darbiniekus, pie kuriem piegājis ar paceltām rokām, paskaidrojot, ka viņš nav bruņots un viņam nepieciešams tikt uz Valdemāra ielas. Kad viņš turpināja iet Valdemāra ielas virzienā un attālinājies no SUMV darbiniekiem, kuri stāvējuši pie Iekšlietu ministrijas ēkas, viņš sajutis, ka ir ievainots un nokritis (18.sējuma lietas 228.-229.lapa);

- ar cietušo /pers. EB/, /pers. EC/ liecībām, nolasītām tiesas sēdē saskaņā ar KPL 501.panta 3.punktu, ka viņu dēls un vīrs gājuši bojā 1991.gada 20.janvārī SUMV darbinieku uzbrukuma laikā Iekšlietu ministrijai (18.sējuma lietas 268.-269., 277.-278.lapa);

- ar cietušā /pers. CF/ liecībām, nolasītām tiesas sēdē saskaņā ar KPL 501.panta 3.punktu, ka 1991.gada 20.janvārī pēc plkst. 21, kad viņš uz Endrupa ielas pie viesnīcas „Rīdzene" sēdējis automašīnā GAZ-2410, viņa mašīnas priekšā apstājusies automašīna ZIL-130 ar slēgtu kuzovu, no kuras izlēkuši daudzi bruņoti SUMV darbinieki un sākuši šaut ar automātiem uz visām pusēm, bet galvenokārt pa Iekšlietu ministrijas ēku. Viņš izrāpies no mašīnas un pieliekdamies skrējis uz viesnīcas ieeju. Aiz viņa atskanējuši šāvieni pa durvīm, stikliem un viņš ieskrējis viesnīcā „Rīdzene". Atskatījies viņš redzējis, ka pilnās liesmās deg automašīna GAZ-2410, kurā viņš bija sēdējis. Viņš netika redzējis, ka kāds būtu šāvis uz SUMV darbiniekiem (18.sējuma lietas 216.-217.lapa);

- ar cietušā /pers. BP/ liecībām, nolasītām tiesas sēdē saskaņā ar KPL 501.panta 3.punktu, ka 1991.gada 20.janvārī viņš kopā ar Bauskas milicijas darbiniekiem dežurējis pie Iekšlietu ministrijas. Kad pēc plkst.21 viņš beidzis dežūru uz ielas, kopā ar citiem iegājis Iekšlietu ministrijas caurlaižu birojā, kur sācis dzert kafiju. Pēkšņi ap 21:15 no Raiņa bulvāra atskanējuši pirmie šāvieni pa caurlaižu biroja durvīm un logiem. Šāvieni uz viņiem raidīti ļoti spēcīgā plūsmā. Pa izsistajiem logiem iemesta asaru gāzes granāta. Viņš atradies aiz caurlaižu ieejas durvīm un no āra caur logu viņam sašauta kāja. Tika iemesta otra granāta, telpa bijusi pilna ar dūmiem un viņam apdedzināta seja. Telpā ienākuši kādi 5-6 SUMV darbinieki un viens no viņiem pienācis pie viņa, izrāvis no rokām automātu un iešāvis viņam kreisajā kājā. Tad, kad viņš teicis SUMV darbiniekam, vai var šaut uz ievainotu cilvēku, tas ar automāta laidni mēģinājis iesist viņam pa galvu, taču nav trāpījis, jo viņam izdevies paslēpties aiz krēsla. Kad beigusies apšaude, SUMV darbinieki atļāvuši aiznest viņu uz ātro medicīnisko palīdzību. Uzbrukuma laikā viņam nodarīts materiālais zaudējums par 500 rbļ. tā laika cenās (18.sējuma lietas 196.-206.lapa);

- ar liecinieka /pers. ED/ liecībām, ka tajā vakarā ir strādājis. Viņam kabinetā bija sakaru līnija, jo apkalpoja Iekšlietu ministriju. Logs, kas ir uz Reimersa ielas pusi bija vaļā un redzēja, ka izvērstā ķēdītē iet cilvēki uz Iekšlietu ministrijas pusi un šauj ar automātiem. Bija skaidrs, ka tie ir omonieši. Bija redzama grupiņa no Raiņa bulvāra no vecās prokuratūras puses. Bija nostājusies mašīna ar militārām zīmēm. Sūtījis dežurantu, lai pieraksta mašīnas numuru, bet pēc brīža mašīna aizbrauca prom. Tad viņš sazinājās ar dežūrdaļu, devis komandu aizstāvēties-šaut, jo ministrs tajā laikā bija Maskavā un viņš pildīja ministra pienākumus. Tad sazinājies ar televīziju, Augstāko padomi, ministru padomi, PSRS Iekšlietu ministriju, Baltijas militārā apgabala pavēlnieka pirmo vietnieku, ar pārstāvi Maskavā, jo ministrs atradās tur. Zvanīja militāram dienestam, kuri paziņoja, ka karaspēka daļas iekšā nejauksies, ka viņi nepārstāv omoniešus un viņiem nav nekāda sakara ar uzbrukumu Iekšlietu ministrijai. Kad ir sazinājies ar ministru, ministrs teicis, ka nav nekāda uzbrukuma. Tad viņš pagriezis klausuli uz ielas pusi, kur notika apšaude. Ministrs paziņojis, ka ir dota pavēle pārtraukt uzbrukumu. Tad viņš vēl ir mēģinājis sazināties ar ministru, bet viņu vairs nesavienoja, pateica, ka noziņos ministram. Pēc pusstundas pie viņa atnāca dežūrdaļas sekretārs un dežurējošais šoferis, pārrunājuši, ko viņi redzējuši. Divus virsniekus aizsūtījis pakaļ ieročiem, jo pašam nebija nekāda ieroča. Nevarēja nevienu no amatpersonām sastapt, /pers. EE/ nevarēja sameklēt, Augstākās padomes ēkā viņa nav bijis. Pēc tam vēlāk sazinājies ar /pers. RR/ un uzturējis kontaktu. Pēc trauksmes tika paceltas visas iekšlietu iestādes, kurām varēja uzticēties. Šīs iestādes zvanīja viņam un viņš koordinēja uz kurām vietām viņiem jābrauc. Šaušana gāja apmēram kādu stundu, tad tika meklēts ar ko parunāt, ko darīt tālāk. Bija ideja iet un izsist omoniešus, viņš teicis, ka nekādā gadījumā, jo nevar iet ar pistoli pret ložmetējiem, kas uzstādīti Celtniecības komitejā. Sazinājies ar Viļņu, runājis ar Viļņas divīzijas komandieri. Rīgas garnizonam viņi neuzticējās, jo bija pāriešana sevišķās vienības pusē. Pāris dienas pirms šiem notikumiem Minskas augstākā skolā tika izņemtas ieroču rezerves un šie ieroči tika izmantoti uzbrukumā Iekšlietu ministrijai. Tad viņam zvanījis komandieris un teicis, ka vajagot iet prom no Iekšlietu ministrijas. Viņi teikuši, ka tā nedarīs. Tad viņš zvanījis /pers. RR/ un teicis, ka ir gatavs iet kā ķīlnieks, tad sazinājies ar komandieri un aizgājis kā ķīlnieks, kur atradās kādi pieci kaujinieki ar atšķirīgiem kaujas tērpiem. Viņam to tikai vēlāk pateica, ka divi vai trīs bijuši no Alfas vienības un pārējie bija no OMON vienības. Pēc tam viņu aizveda uz automašīnu Volga, kur viņu apsargāja divi omonieši. Pēc tam atbrauca Augstākās padomes pareizticīgās baznīcas mācītājs, vēl viens deputāts un vēl viena persona un viņi veduši pārrunas mašīnā. Viņš teicis, ka garantē, ka omonieši tiks līdz Vecmīlgrāvim, ka neviens viņiem negriezīs ceļu. Tad viņam pateica, ka viņš var būt brīvs pēc šīm pārrunām. Omonieši aizbrauca no Iekšlietu ministrijas uz Centrālo komiteju. Nejuta, kad sadedzināja Volgu. Redzēja kā omonieši šāva pie ministrijas ēkas, pēc kādām 20 minūtēm omonieši šāva ar ložmetējiem. Bija omonieši, kuri bija paslēpušies aiz koka un šāva uz ministriju. /pers. A/ atpazīt nevarēs;

- ar liecinieka /pers. EF/ liecībām, ka pēc aizturēšanas viņš nakti pavadījis OMON bāzē. Tad viņu aizveda uz nopratināšanu Stabu ielā. Sēdēja kabinetā pie izmeklētāja un viņam uzdeva jautājumus. Tanī brīdī sākās apšaude. Šāva arī ar smagāku ieroci, bet pašu uzbrukumu viņš neredzēja, jo atradās izmeklētāja kabinetā. Prokuratūrā nopratināšana beidzās, viņu palaida ārā no kabineta un visus izveda no prokuratūras. Katram iedeva lai nes patronu kasti. Viņi aizgāja līdz Amerikas vēstniecībai, viņus ieveda iekšā ēkā un nopratināja. Pēc kāda laika viņu izveda no ēkas un iesēdināja kravas automašīnā, kādu laiku tur paturēja, tad pārsēdināja vieglajā automašīnā un aizveda līdz Kongresa namam, pēc tam aizveda uz izmeklēšanas izolatoru. Nevienu omonieti nav atpazinis. Viņi bija Francijas vēstniecībā un tad pārgāja uz ASV vēstniecību, varētu būt, ka no šīs ēkas tika šauts;

- ar liecinieka /pers. EG/ liecībām, ka ir atradies pilsētā, dzirdējis apšaudi, bet nav to redzējis. Pirmstiesas izmeklēšanā sniegtās liecības, nolasītas KPL 501.panta 2.punkta kārtībā uztur, ka 1991.gada 20.janvāra vakarā, kad viņš atradās uz Brīvības ielas, no Iekšlietu ministrijas puses izdzirdēja šāviena troksni, pa Komunāra bulvāri aizbrauca līdz Valdemāra ielai un iegāja parkā pie Raiņa bulvāra pretim kara komisariāta ēkai. Viņš redzēja, ka no Valdemāra ielas pa Raiņa bulvāri pie Iekšlietu ministrijas ēkas piebraukusi automašīna ZIL, no kuras izlēkuši kādi 10 SUMV darbinieki un sākuši šaut no automātiem. Kad šaušana nedaudz pierimusi, viņš redzēja, ka no tiltiņa puses pie Bastejkalna cilvēki aiz rokām vilkuši kādu ievainotu cilvēku civilajās drēbēs, kuru arī viņš uz Raiņa bulvāra palīdzēja ievietot ātrās medicīnas palīdzības automašīnā. Pēc tam viņš redzēja, ka no Iekšlietu ministrijas aiz rokām izvests milicijas darbinieks, kurš arī ievietots ātrās medicīnas palīdzības automašīnā. Redzēja, ka pie viesnīcas "Rīdzene" dega tur stāvošā automašīna, kuru dzēsuši ugunsdzēsēji (20.sējuma lietas 337.-338.lapa);

- ar liecinieka /pers. BC/ liecībām, ka strādāja policijā un brauca uz ministriju uz Raiņa bulvāri, tas bija deviņos vakarā. Postenis bija pirmā stāvā, ieeja bija pretī Rīdzenei. Sākās apšaude, lidoja lodes. Viņš stāvēja, pēc tam aizgāja uz dežūrdaļu, kur uzturējies kādu laiku. Tad vajadzēja iet pa stāviem. Viņš uzkāpa augšā, trešā vai ceturtā stāvā bija nošauts cilvēks. Cilvēks bija nošauts uz kāpnēm ar galvu uz leju. Viņš kāpa augstāk un satika omonu. Viņu nosēdināja pie galda, iedeva padzert ūdeni un izsmēķēt cigareti. Viņi tur uzkavējās kādas 15 minūtes, tad viņus pavadīja uz ielu. Viņam nevienu no omoniešiem nevajadzēja atpazīt;

- ar liecinieka /pers. EH/ liecībām, ka 20.janvārī plkst.21:00 vakarā, kad sākās uzbrukums ministrijai atradušies pirmajā stāvā, kur bija ieeja no šaurās ielas puses. Pirmajā stāvā atradās viņš un vēl viņa kolēģi tur bija. Tajā momentā notika šaušana, viņi nav paspējuši atiet malā. Milicija atradās uz ielas, kad sākās apšaude viņi ienāca iekšā. Bija ievainots cilvēks. Viņš bija bruņots ar automātu. Pēc tam atkal bija apšaude, nevarēja saprast, kas vispār notiek. Uzkāpuši augšā pa kāpnēm priekšpēdējā stāvā, tur gulēja ievainots kolēģis. Milicija viņiem teica, lai nepretojas omoniešiem. Viņiem atņēma ieročus. Viņi ievainoto /pers. BN/ aiznesa lejā uz ātro palīdzību, kādu brīdi atradās ēkā, pēc tam ēku pametuši, kad atgriezušies visi bija pametuši ēku. Viņš šāva ārā pa logu. Tad viņš uzskrēju augšā, vajadzēja, kaut ko iesākt, jo notika apšaude. Tad satika omoniešus un omonieši viņus atbruņoja. Nevar pateikt, no kurienes šāva, tur kur viņš atradās, uz turieni arī šāva. Neatceros tā īsti no kurienes šāva, varbūt no parka, viņš tikai redzēja milicijas mašīnu. Redzēja, ka omonieši bija ģērbušies formās. Nezina, cik uz ielas bija omonieši, kur viņi atradās, tur omonieši negāja, omonieši pa ēkas augšējo daļu gāja;

- ar liecinieku /pers. EJ/, /pers. EK/ liecībām, nolasītām tiesas sēdē saskaņā ar KPL 501.panta 3.punktu, kuras ir analoģiskas liecinieka /pers. EH/ liecībām (21.sējuma lietas 337.-339., 349.-351.lapa);

- ar liecinieka /pers. EL/ liecībām, nolasītām tiesas sēdē saskaņā ar KPL 501.panta 3.punktu, ka 1991.gada 20.janvāra vakarā pēc plkst.21 viņš atradies parkā pretim viesnīcai „Rīdzene" un redzējis, ka pie viesnīcas „Rīdzene" stāvošie SUMV darbinieki šāvuši pa Iekšlietu ministrijas ēku. Pa Iekšlietu ministrijas ēku šāvuši arī no Celtniecības un arhitektūras ministrijas otrā stāva logiem (20.sējuma lietas 192.-203.lapa);

- ar liecinieka /pers. EM/ liecībām, nolasītām tiesas sēdē saskaņā ar KPL 501.panta 3.punktu, kuras ir analoģiskas liecinieka /pers. EL/ liecībām, ka uzbrukuma laikā Iekšlietu ministrijai 1991.gada 30.janvārī atradies uz Endrupa ielas pie Iekšlietu ministrijas (20.sējuma lietas 17.-23.lapa);

- ar liecinieka /pers. EN/ liecībām, nolasītām tiesas sēdē saskaņā ar KPL 501.panta 3.punktu, ka 1991.gada 20.janvāra vakarā viņš atradies Vecrīgā, Meistaru ielā 10, kad izdzirdējis šāvienu troksni. Kopā ar /pers. EO/ un /pers. BK/ viņš aizskrējis līdz Bastejkalnam pie tiltiņa pāri kanālam. Šaušana notikusi no divām pusēm un šāvuši no Iekšlietu ministrijas un LPSR prokuratūras puses viņu virzienā. Pēkšņi /pers. BK/ viņam teicis, ka ir ievainots sānā. Kopā ar /pers. BK/ viņš rāpus virzījies aiz akmens sienas uz Bastejkalnu. Kad uzrāpušies Bastejkalnā, viņš sācis saukt palīgā cilvēkus. Uz nestuvēm /pers. BK/ aiznests uz ātrās medicīniskās palīdzības automašīnu un viņš kopā ar /pers. BK/ aizbraucis uz slimnīcu (20.sējuma lietas 108.-115.lapa);

- ar liecinieka /pers. EP/ liecībām, nolasītām tiesas sēdē saskaņā ar KPL 501.panta 3.punktu, ka 1991.gada 20.janvāra vakarā atrodoties Baznīcas ielas 27/29 namā ap plkst.21-10 viņš izdzirdējis šāvienu troksni un kopā ar /pers. ER/, /pers.MU/ un /pers.CU/ automašīnā GAZ-24 pa Komunāru bulvāri piebraucis pie viesnīcas "Rīdzene", kur redzējis, ka uz Endrupa ielas pretim viesnīcai "Rīdzene" deg automašīna GAZ-2140. Pie Iekšlietu ministrijas notikusi apšaude un divi SUMV darbinieki, stāvot uz Endrupa un Komunāru bulvāra krustojuma, šāvuši pāri cilvēku galvām, kuri stāvējuši parkā pretim viesnīcai "Rīdzene". Tāpat pāri cilvēku galvām šāvuši divi SUMV darbinieki, kuri atradušies aiz viesnīcas "Rīdzene". Šaušanas laikā viņš redzējis, ka pa Komunāru bulvāri pa gājēju ietvi virzienā no Endrupa ielas un Brīvības ielas pusi braukusi automašīna GAZ-2140, kurā atradušies SUMV darbinieki un viens no viņiem izliecies pa priekšējo automašīnas logu, nepārtraukti no automāta šāvis gaisā (20.sējuma lietas 90.-92.lapa);

- ar liecinieka /pers. ET/ liecībām, nolasītām tiesas sēdē saskaņā ar KPL 501.panta 3.punktu, ka 1991.gada 20.janvāra vakarā atradies Vecrīgā, un pēc plkst. 21 dzirdējis automātu un ložmetēju šāvienu trokšņus, kuri nākuši no Iekšlietu ministrijas puses. Viņš aizgājis uz Bastejkalnu un redzējis, ka tur atrodas /pers. EU/ un /pers. BJ/, kuri filmē notikumus pie Iekšlietu ministrijas. Viņš redzējis, ka Iekšlietu ministriju apšauda SUMV darbinieki, kā arī daži SUMV darbinieki, atrodoties parkā pie Iekšlietu ministrijas, apšauda cilvēkus Bastejkalna rajonā. Redzējis, kā tika nošauts reportieris /pers. BJ/, kuru sašāvis SUMV darbinieks, kurš šāvis Bastejkalna virzienā, paslēpies aiz Blaumaņa pieminekļa parkā pie Iekšlietu ministrijas. SUMV darbinieku šaušanas rezultātā tika nošauts viņam nepazīstams vīrietis pie tiltiņa Bastejkalnā, Raiņa bulvāra pusē (20.sējuma lietas 163.-165.lapa);

- ar liecinieka /pers. EZ/ liecībām, nolasītām tiesas sēdē saskaņā ar KPL 501.panta 3.punktu, ka 1991.gada 20.janvāra vakarā viņš dežurējis Celtniecības un arhitektūras ministrijas ēkā Raiņa bulvārī 7. Viņš redzējis, ka pēc plkst.21 pie Iekšlietu ministrijas piebraukusi milicijas automašīna UAZ, kura apstājusies pretim Iekšlietu ministrijas caurlaižu telpai. No mašīnas izlēkuši četri SUMV darbinieki, no kuriem divi noslēpušies parkā aiz kokiem un sākuši ar automātiem šaut pa Iekšlietu ministrijas caurlaižu telpas durvīm, bet divi SUMV darbinieki pieskrējuši pie Celtniecības un arhitektūras ministrijas durvīm, ar automātu laidnēm izsituši ministrijas ieejas durvīm stiklus un iebrukuši ministrijas telpās. Draudot ar automātu SUMV darbinieki pavēlējuši viņam nogulties uz grīdas. Tajā laikā ministrijas telpās iebrukuši citi SUMV darbinieki, kuri uzskrējuši uz otro stāvu un viņš no turienes izdzirdējis automātu šāviena troksni. SUMV darbinieki ieslēguši viņu pagrabā telpā, kur atrodoties viņš izdzirdējis ložmetēja šāviena troksni. Kad SUMV darbinieki viņu atbrīvojuši un viņš izgājis uz ielas, tad redzējis parkā pretim Iekšlietu ministrijai bruņotus cilvēkus, kas šāvuši pa Iekšlietu ministrijas ēku (24.sējuma lietas 340.-342.lapa);

- ar liecinieka /pers. BG/ liecībām, ka viņu mašīna bija pēdējā, kas aizbrauca uz ministriju. Viņi tur piebraukuši, sākās apšaude. Viņš pie ministrijas pildīja pavēli, sākumā bija jāstāv uz ielas, viņš nešāva, skatījās, kas apkārt šauj. Neatceras, vai lika nest ieročus no ministrijas. Nevar pateikt, vai /pers. A/ bija ministrijā. /pers. A/ darbības pie ministrijas neredzēja;

- ar liecinieka /pers. BB/ liecībām, ka tajā momentā viņš atradās prokuratūrā, jo aizveda kaujiniekus. Sākās apšaude. Tad izbrauca uz ministrijas pusi, viņus apšaudīja un viņi paslēpās Lauksaimniecības ministrijā. Uz viņu šāva un viņš atbildēja ar šāvienu. Kad viņš piebrauca pie ministrijas, tur visas

mašīnas jau stāvēja. Nezina, vai šajā epizodē piedalījās /pers. A/;

- ar liecinieka /pers. DN/ liecībām, nolasītām tiesas sēdē saskaņā ar KPL 501.panta 3.punktu, ka 1991.gada 20.janvārī viņš atradies LPSR prokuratūrā. Kad izdzirdējis šāvienus, viņš kopā ar citiem SUMV darbiniekiem ar automašīnu piebraucis pie Iekšlietu ministrijas un iegājis Celtniecības un arhitektūras ministrijas ēkā, kura atradušies SUMV darbinieki. /pers. DK/ devis komandu šaut pa Iekšlietu ministrijas ēku un viņš izšāvis kādas 30-40 patronas pa Iekšlietu ministrijas 3.-4.stāvu. Līdz apšaudes beigām viņš atradies ministrijas ēkā un pēc tam kopā ar pārējiem SUMV darbiniekiem piebraucis pie CK ēkas un atgriezies SUMV bāzē (82.sējuma lietas 22.lapa);

- ar apsūdzētā /pers. A/ pirmstiesas izmeklēšanas laikā sniegtām liecībām, nolasītām tiesas sēdē saskaņā ar KPL 501.panta 3.punktu, ka 1991.gada 20.janvārī viņš ar savu automašīnu kolonnā kā priekšpēdējais braucis par Raiņa bulvāri Iekšlietu ministrijas ēkas virzienā. Priekšā braucošā mašīna nogriezusies pa kreisi. Kad viņa vadītā automašīna piebraukusi pie Iekšlietu ministrijas caurlaižu telpas kāpnēm, no Iekšlietu ministrijas ēkas tika raidīti šāvieni pa viņa automašīnu. Viņš izlēca no automašīnas, noslēpās aiz koka un izdarīja 8-10 šāvienus pa Iekšlietu ministrijas ēkas logiem. Viņš redzēja, ka SUMV darbinieki, salaužot Iekšlietu ministrijas ēkas ieejas durvis, iebrukuši ēkā. Pēc tam viņš saņēmis komandu pārtraukt šaušanu, ieiet Iekšlietu ministrijas ēkā, kur atradies 15-20 minūtes, tad iesēdies savā automašīnā un kopā ar pārējiem SUMV darbiniekiem vispirms piebraucis pie CK ēkas un pēc tam aizbraucis uz SUMV bāzi (80.sējuma lietas 241.lapa);

- ar tiesu medicīniskajās ekspertīzēs konstatētajiem miesas bojājumiem cietušajiem /pers. BS/, /pers. BP/, /pers. BR/, /pers. BU/, /pers. CA/, /pers. BZ/, /pers. C0/, /pers. CB/, /pers. BT/, /pers. BO/, /pers. BV/, (31.sējuma lietas 141.-142., 147.-148., 144.-145., 150.-151., 170.-173., 177.-179., 155.-156., 161., 180.-181., 153., 167.-168.lapa);

- ar tiesu medicīniskajās ekspertīzēs konstatētajiem miesas bojājumiem, kā rezultātā iestājās cietušo /pers. BJ/, /pers. BK/, /pers. BL/, /pers. BM/, /pers. BN/ nāve (31.sējuma lietas 3.-9., 31.-37., 54.-59., 79.-83., 101.-107.lapa);

- ar notikuma vietu – Arhitektūras un celtniecības ministrijas, viesnīcas „Rīdzene", Brīvības pieminekļa, Iekšlietu ministrijas ēku un telpu apskatēm, ar izdarīto Arhitektūras un celtniecības ministrijas ēkā izņemto čaulīšu un citu priekšmetu apskati, pie viesnīcas „Rīdzene" stāvošo un bojāto automašīnu apskati, ar izdarīto automašīnas VAZ 21063 v.n /TL numurs/ apskati, ar Endrupa un Raiņa bulvāra ielu pie Iekšlietu ministrijas ēkas apskati, ar parka no Raiņa bulvāra līdz Basteja bulvārim apskati un teritorijas parkā pie Ūdensvada un kanalizācijas pārvaldes ēkas apskati (16.sējuma lietas 29.-42., 56.-64., 65.-98., 109.-115., 145., 43.-45.lapa; 17.sējuma lietas 1.-20., 25.-28., 41.-44., 47.-48., 53.-55., 85.-90., 51.-52., 70.-71.lapa);

- ar nodarīto materiālo zaudējumu aprēķinu Iekšlietu ministrijai, Arhitektūras un celtniecības ministrijai, viesnīcai „Rīdzene", Latvijas Valdības administrācijas autobāzei, LR Augstākās Padomes Prezidijam, sakarā ar radiotelefona stacijas „Altaj" iznīcināšanu, Latvijas PSR Kara komisariāta ēkai, ZRA „Resurss" un citām iestādēm un organizācijām (18.sējuma lietas 95., 286., 287.-288., 289., 290.-291., 300.-301.lapa);

un citiem krimināllietas materiāliem to kopumā un sakarībā.

4.epizode

- ar cietušā /pers. CU/ liecībām, ka viņš pildīja dienesta pienākumus, bija viņa maiņa, pie viņu posteņa piebrauca trīs mašīnas, viena no viņām mikroautobuss pabrauca garām neapstājoties un no viņa izkāpa vairāki bruņoti vīri un ieskrēja postenī, nostādināja viņus pie sienas, iesita pāris reizes pa galvu un ķermeni. Tika pārmeklētas viņu kabatas, telpas, pārbaudīja viņu apliecības, tad viņus izveda laukā un aizdedzināja posteni, un aizbrauca prom. Omonieši bija melnos tērpos. Postenim uzbruka pieci omonieši. Viņš bija aicināts uz policiju, lai atpazītu omoniešus, nezina, kuru atpazina, bet tas bija viens no tiem, kurš uzbruka. Viņam tika nozagts pulkstenis. Kaitējuma kompensāciju neuztur;

- ar cietušā /pers. CV/ liecībām, nolasītām tiesas sēdē saskaņā ar KPL 501.panta 3.punktu, kuras ir analoģiskas cietušā /pers. CU/ liecībām (40.sējuma lietas 53.-56., 57.-58.lapa);

- ar 1992.gada 4.jūnija uzzīmēšanas protokolu, kur cietušais /pers. CU/ uzzīmēja /pers. BH/, kā personu, kura kopā ar citiem omoniešiem piedalījās uzbrukumā muitas punktam "Smeļino" (42.sējuma lietas 73.-75.lapa);

- ar apsūdzētā /pers. A/ pirmstiesas izmeklēšanas laikā sniegtām liecībām, nolasītām tiesas sēdē saskaņā ar KPL 501.panta 3.punktu, ka viņš izbrauca uz muitas kontrolposteni Latgalē. Konkrētu datumu un vietu viņš neatceras. Viņš kā šoferis brauca ar melnu automašīnu "Volga". Kopā ar viņu brauca /pers. BH/. Viņš redzēja, kā SUMV darbinieki piekāva muitniekus, izdemolēja un aizdedzināja muitas kontrolposteņa vagoniņus (41.sējuma lietas 307.-314.lapa). Kā arī, ka viņš neatceras, ka viņš būtu izbraucis uz muitas punktu "Smeļino" (80.sējuma lietas 243.lapa);

- ar notikuma (ugunsgrēka) vietas apskati un Aktu par ugunsgrēku konstatētie Daugavpils rajona muitas kontrolpostenim "Smeļino" nodarītie bojājumi (39.sējuma lietas 118.-122.lapa);

- ar nodarīto materiālo zaudējumu aprēķinu LR Muitas departamenta Daugavpils rajona muitas kontrolpunktam "Smeļino" par kopējo summu 19680,00 rbļ. tā laika cenās (40.sējuma lietas 274.-275.lapa);

un citiem krimināllietas materiāliem to kopumā un sakarībā.

5.epizode

- ar cietušā /pers. DH/ liecībām, nolasītām tiesas sēdē saskaņā ar KPL 501.panta 3.punktu, ka 1991.gada 28.jūlijā kā Bauskas rajona milicis viņš kopā ar /pers. DG/ un muitas darbiniekiem /pers. DE/, /pers. DF/ un /pers. DD/ dežūrējis Bauskas rajona Grenstāles muitas punktā. Ap plkst. 1:20 naktī pie muitas kontrolposteņa piebraukusi gaiši pelēka automašīna "Volga", no kuras izkāpuši kādi seši bruņoti SUMV darbinieki, kuri draudējuši viņiem ar automātiem un brīdī, kad viņš izvilcis savu dienesta pistoli, no aizmugures viņam ar automāta laidni iesituši pa galvu. No sitiena viņš nokritis uz zemes un saņēmis vēl divus spērienus ar kāju pa seju. Tad SUMV darbinieki atņēmuši viņam dienesta ieroci un kopā ar /pers. DG/ un muitas darbiniekiem ieveduši viņu muitas kontrolposteņa vagoniņā, kur pavēlējuši nogulties uz grīdas, pārmeklējuši apģērba kabatas, atņēmuši dienesta apliecības un spārdījuši viņus ar kājām. Pēc tam SUMV darbinieki izdzinuši viņus ārā, aizdedzinājuši muitas kontrolposteņa vagoniņu un aizbraukuši (40.sējuma lietas 139.-140.lapa);

- ar cietušo /pers. DG/, /pers. DE/, /pers. DF/ un liecinieka /pers. DD/ liecībām, nolasītām tiesas sēdē saskaņā ar KPL 501.panta 3.punktu, kuras ir analoģiskas cietušā /pers. DH/ liecībām (40.sējuma lietas 144.-146., 148.-150., 152.-154., 182.-184.lapa);

- ar apsūdzētā /pers. A/ pirmstiesas izmeklēšanas laikā sniegtām liecībām, nolasītām tiesas sēdē saskaņā ar KPL 501.panta 3.punktu, ka viņš bija izbraucis uz muitas punktu Bauskas rajonā, taču kad un uz kurieni, viņš neatceras. SUMV darbinieki tur aizdedzinājuši muitas kontrolposteņa vagoniņu (80.sējuma lietas 243.lapa);

- ar notikuma vietas apskati un pievienoto fototabulu konstatēti Grenstāles muitas punktam nodarītie bojājumi (39.sējuma lietas 155.-156.lapa);

- SUMV darbinieku noziedzīgās darbības rezultātā LR Muitas departamentam tika nodarīts materiālais zaudējums par kopējo summu 8865,20 rbļ. tā laika cenās;

un citiem krimināllietas materiāliem to kopumā un sakarībā.

Analizējot iztiesāšanas laikā pārbaudītos pierādījumus, tiesa uzskata, ka apsūdzētā vaina ir pierādīta pilnībā.

Ar lietas materiāliem pierādīts, ka ar PSRS Iekšlietu ministra 1988.gada 3.oktobra pavēli „Par speciālo uzdevumu milicijas vienību izveidošanu", lai novērstu masu nekārtības un cīņai pret grupveida huligānismu, izveido SUMV, tai skaitā pie Latvijas PSR Iekšlietu ministrijas līdz 1989.gada 1.janvārim (37.sējuma lietas 158.-159.lapa).

Saskaņā ar 1988.gada 10.oktobra nolikuma 1.3.pkt. „Par SUMV" šī vienība ir tieši pakļauta savienotās republikas iekšlietu ministram (37.sējuma lietas 159.-161.lapa).

No lietas materiālos esošā pielikuma redzams kā jābūt apbruņotam SUMV darbiniekam, t.i., ar pistoli, automātu un steku, bet uz katru apakšvienību ir jābūt pa vienai snaiperšautenei ar optisko tēmekli, karabīnei asaru gāzes lādiņa izšaušanai, izstrādājums „Čerjomuha", kā arī speciālie individuālie aizsardzības līdzekļi, kā arī autotransports un cits ekipējums (37.sējuma lietas 162.-166.lapa).

Ar lietā esošo Latvijas PSR 1990.gada 4.maija Deklarāciju „Par Latvijas Republikas neatkarības atjaunošanu", kur saskaņā ar 2.p. pasludināta par spēkā neesošu kopš pieņemšanas brīža Latvijas Saeimas 1940.gada 21.jūlijā pieņemtā deklarācija „Par Latvijas iestāšanos Padomju Sociālistisko Republiku Savienībā". Saskaņā ar 3.p. atjaunota Satversmes sapulces 1922.gada 15.februāra pieņemtās Latvijas Republikas Satversmes darbība visā Latvijas teritorijā. Saskaņā ar 6.p. uzskatīt par iespējamu pārejas periodā piemērot Latvijas PSR Konstitūcijas normas un citus likumdošanas aktus, kas šī lēmuma pieņemšanas brīdī darbojas Latvijas teritorijā, ciktāl tie nav pretrunā ar Latvijas Republikas Satversmes 1.,2.,3.,6.pantu. Pārejas periodā jaunus likumdošanas aktus pieņem, vai esošos aktus groza tikai Latvijas Republikas Augstākā Padome.

No krimināllietai pievienotā Latvijas Republikas Augstākās Tiesas Krimināllietu tiesas kolēģijas 1995.gada 27.jūlija sprieduma redzams, ka bijušais LKP CK 1.sekretārs /pers. FO/ atzīts par vainīgu nozieguma izdarīšanā pēc Latvijas KK 59.panta, par to, ka nolūkā panākt Latvijas Republikas neatkarības atjaunošanas procesa apturēšanu, /pers. FO/, lai destabilizētu stāvokli valstī un vardarbīgi gāztu likumīgo valsts varu, izmantojot okupācijas karaspēka klātbūtni un tā iejaukšanos Latvijas Republikas iekšējās lietās, kā arī izmantojot LKP ietekmē esošos masu informācijas līdzekļus un rīkojoties ar partijas līdzekļiem un spēkiem, izveidoja pret Latvijas Republiku naidīgi noskaņotu sabiedriski politisku organizāciju, Rīgas SUMV un atsevišķu PSRS militāro personu grupējumu, attaisnojot SUMV noziedzīgo darbību.

No 1990.gada 30.jūlija LPSR IeM SUMV partijas pirmorganizācijas atklātās sapulces izraksta redzams, ka pieņemts lēmums, ka saskaņā ar PSRS statūtiem savu darbību SUMV neaptur un neizbeidz. Uzaicina visus Latvijas PSR IeM darbiniekus aizstāvēt PSRS un LPRS Konstitūcijas, kas deklarē valsts un sabiedrisko kārtību (68.sējuma lietas 108.-109.lapa).

Ar Latvijas Republikas iekšlietu ministra 1990.gada 14.septembra pavēli „Par SUMV rupjiem, nopietniem pārkāpumiem dienesta darbībā", saskaņā ar kuru bez ministra atļaujas aizliegts SUMV darbiniekiem formā vai ar ieročiem izdarīt jebkādas darbības milicijas vārdā (38.sējuma lietas 91.-92.lapa).

No lietā esošā pavēles redzams, ka saskaņā ar PSRS iekšlietu ministra 1990.gada 2.oktobra pavēli Latvijas Republikas IeM SUMV uz laiku tiek nodota PSRS IeM iekšlietu karaspēka 42.divīzijas komandiera pakļautībā. PSRS IeM un Latvijas Republikas IeM veikt pasākumus par šīs apakšvienības efektīvu izmantošanu (38.sējuma lietas 93.lapa).

Rīgas SUMV nepakļāvās augstāk minētām pavēlēm un uzsāka izdarīt noziedzīgas darbības.

Apsūdzētais /pers. A/ kā Rīgas Speciālo uzdevumu milicijas vienības milicis piedalījās uzbrukumos, kuru laikā tika nonāvēti, ievainoti, pazemoti un piekauti cilvēki, bojāta manta un visas šīs darbības veiktas apzināti.

Tiesai nav šaubu, ka apsūdzētais /pers. A/ piedalījās viņam inkriminētajās apsūdzības epizodēs, jo tas apstiprinās gan ar paša apsūdzētā liecībām, gan katrā konkrētā epizodē par /pers. A/ piedalīšanos liecināja gan cietušie, gan lieciniekі.

Nosakot sodu, tiesa ņem vērā izdarītā noziedzīgā nodarījuma raksturu, vainīgā personu, atbildību mīkstinošos un pastiprinošos apstākļus.

Vērtējot apsūdzētā /pers. A/ personu, tiesa ņem vērā, ka uz nozieguma izdarīšanas brīdi nav bijis tiesāts, narkoloģijas un psihiatrijas centru uzskaitēs nesastāv.

Saskaņā ar Latvijas KK 36.pantu apsūdzētā atbildību mīkstinoši apstākļi netika konstatēti.

Saskaņā ar Latvijas KK 37.pantu apsūdzētā atbildību pastiprinošs apstāklis ir tas, ka noziegumu viņi izdarīja organizētā grupā.

Ņemot vērā noziedzīgā nodarījuma raksturu, sods apsūdzētajam ir nosakāms brīvības atņemšanas veidā, jo apsūdzētais /pers. A/ uz tiesas sēdēm neieradās, izvairās no tiesas, tādā veidā paužot savu attieksmi pret izdarīto noziedzīgo nodarījumu un tiesai ir pamats secināt, ka apsūdzētais nav nožēlojis izdarīto.

2012.gada 13.decembra likuma „Grozījumi Krimināllikumā" Pārejas noteikumu, kuri stājās spēkā 2013.gada 1.aprīlī, 6.punkts nosaka, ka, ja par attiecīgo noziedzīgo nodarījumu Krimināllikumā pēc šā likuma spēkā stāšanās dienas paredzēta zemāka brīvības atņemšanas soda minimālā robeža, tiesa to ņem vērā, nosakot brīvības atņemšanas sodu.

Krimināllietā pirmstiesas izmeklēšanas laikā pieteiktās civilprasības-kaitējuma kompensācijas ir atstājamas bez izskatīšanas, atstājot cietušajiem izmantot savas tiesības kompensācijas apmierināšanai civilprocesuālā kārtībā.

Ņemot vērā to, ka krimināllieta tika izskatīta apsūdzētā prombūtnē, izdevumi par advokāta darbu tiesas izmeklēšanas laikā sedzami no valsts līdzekļiem.

Lietiskie pierādījumi atstājami pie krimināllietas.

Saskaņā ar Kriminālprocesa likuma 465., 511., 512., 520., 527., 528., 529., 530. pantu, tiesa

n o s p r i e d a :

/pers. A/ atzīt par vainīgu Latvijas Krimināl kodeksa 59.pantā paredzētā noziedzīgā nodarījuma izdarīšanā, kas izdarīts 1991.gada 16.janvārī plkst.11:00, un sodīt ar brīvības atņemšanu uz 5 (pieciem) gadiem, bez mantas konfiskācijas.

/pers. A/ atzīt par vainīgu Latvijas Krimināl kodeksa 59.pantā paredzētā noziedzīgā nodarījuma izdarīšanā, kas izdarīts 1991.gada 16.janvārī plkst.15:40, un sodīt ar brīvības atņemšanu uz 5 (pieciem) gadiem, bez mantas konfiskācijas.

/pers. A/ atzīt par vainīgu Latvijas Krimināl kodeksa 59.pantā paredzētā noziedzīgā nodarījuma izdarīšanā, kas izdarīts 1991.gada 20.janvārī plkst.21:09, un sodīt ar brīvības atņemšanu uz 6 (sešiem) gadiem, bez mantas konfiskācijas.

/pers. A/ atzīt par vainīgu Latvijas Krimināl kodeksa 59.pantā paredzētā noziedzīgā nodarījuma izdarīšanā, kas izdarīts 1991.gada 23.maijā ap plkst.7:30, un sodīt ar brīvības atņemšanu uz 5 (pieciem) gadiem, bez mantas konfiskācijas.

/pers. A/ atzīt par vainīgu Latvijas Krimināl kodeksa 59.pantā paredzētā noziedzīgā nodarījuma izdarīšanā, kas izdarīts 1991.gada 28.jūlijā plkst.1:20, un sodīt ar brīvības atņemšanu uz 5 (pieciem) gadiem, bez mantas konfiskācijas.

Saskaņā ar Krimināllikuma 50.panta pirmo daļu **/pers. A/** galīgo sodu noteikt pēc noziedzīgo nodarījumu kopības, daļēji saskaitot piespriestos sodus, ar brīvības atņemšanu uz 6 (sešiem) gadiem un 6 (sešiem) mēnešiem, bez mantas konfiskācijas.

Drošības līdzekli – apcietinājumu atstāt negrozītu.

Soda izciešanas termiņu skaitīt no /pers. A/ aizturēšanas brīža.

Cietušo pieteiktās kaitējuma kompensācijas nenoteikt.

Lietiskos pierādījumus – divas videokasetes atstāt pie krimināllietas.

Spriedumu var pārsūdzēt 10 dienu laikā apelācijas kārtībā Rīgas apgabaltiesas Krimināllietu tiesu kolēģijā, sūdzību vai protestu iesniedzot Rīgas apgabaltiesā.

Pilna sprieduma pieejamības datums 2015.gada 26.februāris.

Tiesnese /paraksts/ S.Kalniņa